

SILVIN SARDENKO:

SINAGOGA.

Tisto noč po Veliki soboti
prebudila se je Sinagoga
iz morečih, polresničnih sanj.

Stala je ob Tiberi prsteni
zapuščena — kakor piramida
prinešena z daljnega Egipta:
Morebiti kdo se ji začudi,
ali vzljubi — vzljubi je nihče.

V mesečini se ji je blestelo
s svetlim jeklom okovano teme,
kakor starki sivolasa glava.
Okna so ji gledala brezupno,
kakor oni, ki se v ječi vzdrami
in se spomni svojega zločina
in si nagle smrti zaželi.

Kroginkrog je spalo mesto celo,
božji mir je zibal v snu ga toplem.
Ona pa je zmučena strmela
v nepokojne tiberske valove,
ali mnogo bolj so še nemirne
bile misli Sinagoge sive.

Tam pod holmom, pod Janikulom
dvigala se v sinje je višave,
kakor himna v kamen izklesana,
katedrala celega sveta.

— Ah, še vedno! vzdihne Sinagoga.
Še stoji ta skala nerazrušna!
Dvakrat tisoč, dolgih tisoč let
Golgota je zrla že od takrat,
kar sem umorila Nazarejca,
a še vedno kot nekdanj živi.

V srcu nosi dete Ga nedolžno,
in na licih sveti se devici,
in na ustnih ženi trepeta.

Kakor zvezde na visokem nebu,
križ blesti se na domovih mnogih,
na slemenih, na vrhovih mnogih
vedno več teh zvezd je štirižarnih.

Kdo je svetu vest o Njem raznesel?
Niso moji nesli je očetje:
mirno v grobu moji spé očetje.
Niso moji nesli je sinovi:
zlata ruda vest sinov je mojih.

Ako ti si veter jo raztrosil,
kakor Kajn po svetu bežen hodi!
Če si ti jo solnce razodelo,
naj ugasne svetla tvoja luč!

Ah, še vedno! Vedno večje trume;
Videla sem, kak so hrepeneče
vreli včeraj v ono katedralo,
resnih so prihajali obrazov,
vračali se lic ožarjenih.
Kako čudo! Kaka neumljiva
moč se skriva v katedrali tam!?

Ali k meni bilo ni nikogar.
Ni ga bilo Levija rabina —
novo hišo šel si je ogledat.
Le upogli starec, strežnik Nahum,
v hram prikazal se je za trenutek
in obrisal zaprašeni Talmud,
in odgrnil in odprl je okno,
da me sveži je poživil zrak.

A sinovi hodijo po svetu,
in bojim se, da so pozabili
Upanje in Blagor Izraela.

Jaz pa čakam ... neprestano čakam.
Vsak oblak, ki prihiti nad mano,
vsaka bilka, ki brsti pod mano,
mislim, da prinese Blagor moj.

Kak je težek čas pričakovanja!
Zdi se mi, da je že večnost cela
trikrat teme obletela moje.
Ali vse bi še prestati mogla,
ko bi tiste širne katedrale,
ko bi te ne zrla pred seboj! —

Zasijal je dan Velikonočni.
Zazvonili jasni so zvonovi
v katedrali glasno alelujo.
Stari Nahum je pridrsal v tempelj
in zapahnil in zagrnil okno.
Mrak je legel spet po Sinagogi...

SILVIN SARDENKO:

RODNI ZEMLJI S TUJIH TAL.

ZVONOVI VEČ NE PRIDEJO.

Kaj ste pravili nekdam?
Sveti teden odpovsod
vsi zvonovi romajo
v daljni Rim na božjo pot.

Nad zvoniki praznimi
dviga križ se pozlačen,
kakor da bi vrh grobov
vidno plaval božji sen.

A zvonovi daleč tam
tajen zbor zborujejo,
o minolih dnevih vseh
si pripovedujejo.

Kaj vaščanov v sveti hram,
kaj zvalili pred oltar,
kaj so jih spremili v grob,
kolikim več niso mar.

Sveti teden čakal sem
vas, zvonovi, dneve tri;
dneve tri poslušal sem,
vaški moji znanci vi.

In zaslišal od nekod
melodijo sem glasov
in posluhnil sem vesel —
ali bil je glas vetrov.

In pridihal skozi zrak
tajnosten mi je šepet —
ali hitrih lastovic
lahkokril je bil polet.

Vas pa letos bilo ni —
in povejte mi — zakaj?
Morda že ste prestari,
da bi šli v ta daljni kraj?...

Kak si bila dražestna,
pravljica detinska mi,
pa te vzela iz srca
sapa je tujinska mi!

